Gége nélkül - hogyan tovább?

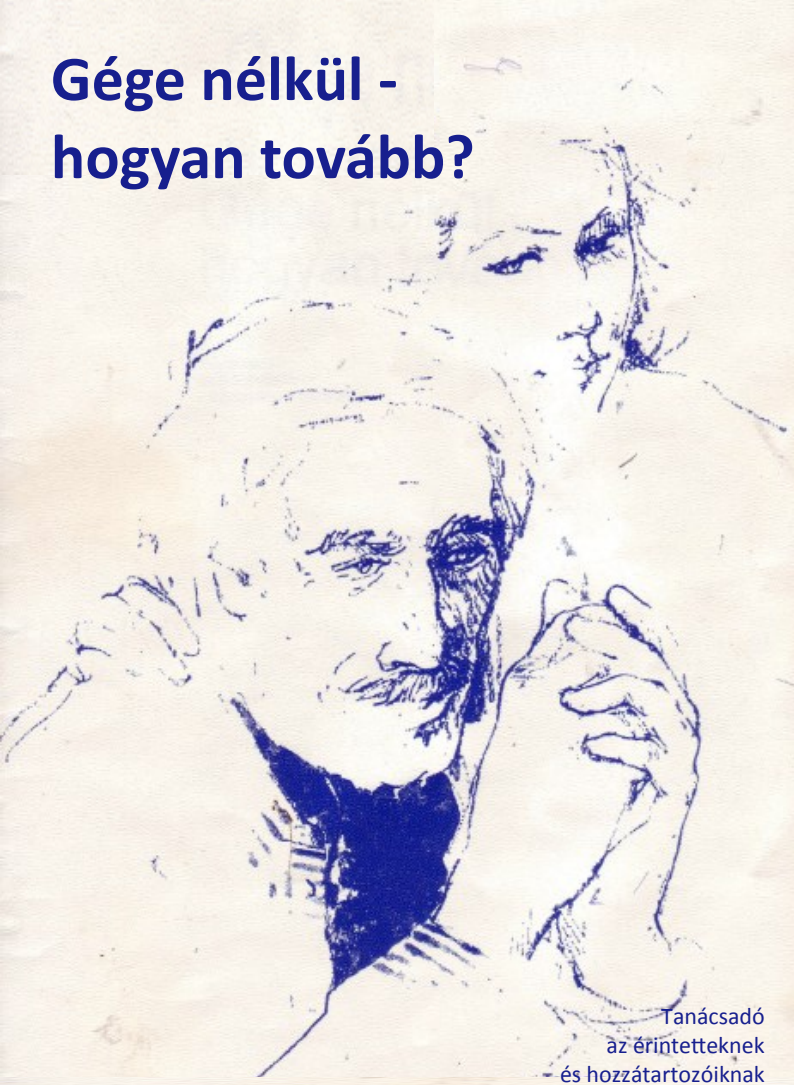

Tanácsadó
az érintetteknek
és hozzátartozóiknak

Gége nélkül - hogyan tovább?

Tanácsadó
az érintetteknek
és hozzátartozóiknak

Tartalomjegyzék

Előszó

Gégével—gége nélkül?
Műtét után
- Az etetőszonda
- A kanül
- A nyílás a nyakon
- A hang elvesztése
- A további kilátások a jövőre

Praktikus tanácsok a gégeoperáltaknak
- A kanül tisztítása
- Figyelem!
    - A tracheostoma tisztítása
- A tracheostoma védelme
- A borotválkozás
- Zuhanyozás és fürdés
- Napozás
- A megfázásokról
- Általános tudnivalk
- A beszédtanulásról

Előszó

Napjainkban egyre gyakrabban fordulnak elő a gége rosszindulatú, daganatos megbetegedései. A gégében lévő tumorok szerencsés elhelyezkedésűek, mert a gége porcos váza megakadályozza a daganat továbbterjedését a szervezetbe. Így egy idejekorán felfedezett rosszindulatú gégedaganat a teljes gége eltávolításával maradéktalanul gyógyítható és az operált beteg a műtét után—egészségesen—akár 20-30 évig is élhet.

A műtét azonban óriási változást hoz létre mind a légzés, mind a beszéd tekintetében. A gége eltávolítása után véglegesen ottmaradó lyuk nagy fokban megváltoztatja az életvezetést.

Ennek a kis tanácsadónak a segítségével a beteg és családja megtanulhatja azokat a hétköznapi praktikus és elengedhetetlen dolgokat, amelyeknek segítségével napfényessé lehet varázsolni az élet további napjait.

Dr. Balázs Boglárka

Gégével—gége nélkül?

Amíg az ember egészséges, nem is tudja, hogy a gégének milyen fontos szerepe van a légzésben, a beszédben és a táplálkozásban.

Az egészséges gégeműködés szolgálja a megfelelő légzést, beszéd– és énekhangot, valamint azt, hogy a lenyelt falatok ne a tüdőbe jussanak fulladást okozva, hanem a tápcsatornába terelődjenek.

Amennyiben a gégében nagykiterjedésű rosszindulatú daganat keletkezik, úgy a gégét teljes egészében el kell távolítani. A műtét neve orvosi szakkifejezéssel: LARYNGECTOMIA.

Nagyon fontos tudni azt, hogy a gége elhelyezkedése a szervezeten belül úgy fogható fel, mint egy közlekedési rendőr: ő irányítja a levegőt a légutakba és a nyálat, valamint a táplálékot a tápcsatornába.

A gége eltávolításával megszűnik ez az irányító szerep, de vajon mi történik ezután a levegővel és a táplálékkal? Mindkettő együtt halad tovább?

A válasz: nem!

A műtét olyan helyzetet teremt, hogy a légzés és a táplálkozás útja kettéválasztódik—ezt a műtét után nem sokkal az operált beteg maga is észreveszi. Ezt az új helyzetet kell megszokni, hiszen a további életben már nincs mód arra, hogy a régebbi állapotot visszaállítsák.

Ez a kis tanácsadó azt szolgálja, hogy a betegek, hozzátartozóik és környezetük tisztába legyenek azzal, hogy a műtét következtében milyen alapvető változás jön létre az operált betegen. Hogyan lehet majd beszélni, lélegezni és táplálkozni. Hogyan lehet tisztán tartani a végleges nyílást, a tracheostomát a nyak közepén és hogyan lehet úgy beilleszkedni a társadalomba, hogy ismét teljes értékű embernek érezzék magukat a gégeeltávolítás után az operált betegek.

Műtét után

Legfontosabb a beteg előkészítése testileg és lelkileg! Az természetes, hogy mindenki fél magától a műtéttől és az utána következő megváltozott viszonyoktól.

Fontos tudnivalók:

- A légzés a nyakon elhelyezkedő kanülön keresztül történik.
- Néhány napig a táplálkozás az orron át levezetett műanyag etetőszondán keresztül folyik.
- A száj mozgatásával lehet beszélni, de hangos beszéd ebben az időszakban nem lehetséges.

Ebben az időszakban mindenki fél, bizonytalan és boldogtalan. Csak a legoptimistább emberben nem merül fel a kétség: vajon sikerül-e az operáció, és milyen lesz a további jövő?

1. Az etetőszonda

A leglényegesebb dolog az, hogy az etetőszonda csak átmenetileg biztosítja a táplálkozást. Sebgyógyulás után minden esetben eltávolítható. Ez a szonda biztosítja azt, hogy a műtét során összevarrt sebvonalak ne szakadjanak szét, mivel nyeléskor a nyelőmozgás nagyon károsan hat a műtéti területre. Ezért van az, hogy ezekben a napokban a betegnek a nyálat sem szabad lenyelni. Gyógyszeresen csökkentik a nyálképződést. A szájban lévő nyálat pedig a kinyújtott nyelvről valamilyen puha vászon anyaggal kell eltávolítani, letörölni. A jobb közérzet érdekében időnként nedves ronggyal szájtoilettet, szájkitörlést lehet végezni.

2. A kanül

A műtét előtt a légcső végén a gége ül. A gége eltávolítása után a légcső a nyak középvonalában vágott nyíláshoz, a „tracheostomához” vezetődik. Ezt a nyílást egy fémcső, az úgynevezett „kanül” tartja nyitva,

A teljes gége eltávolítás

Műtét előtt

Műtét után

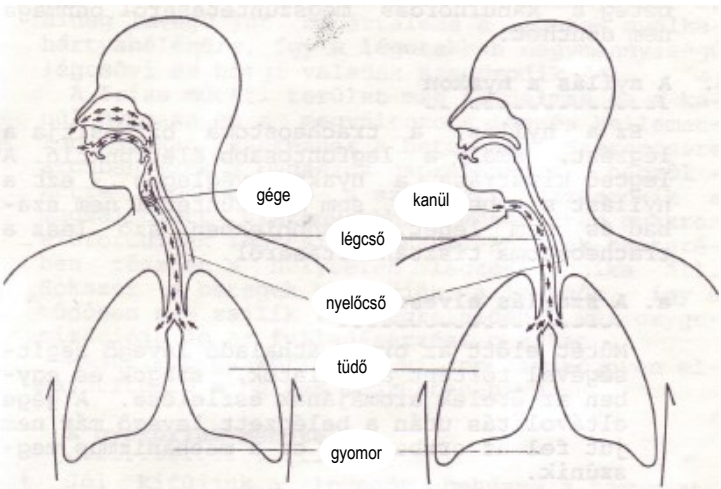

A nyílás a nyakon = a tracheostoma

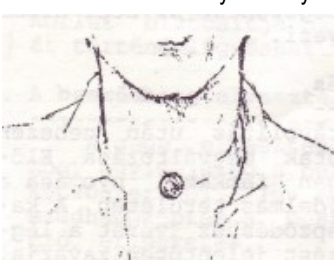

ezzel biztosítva a légzést. A nyílás végleges marad, azonban idővel—a helyi viszonyok figyelembevételével—a kanül eltávolítható. Ennek eldöntése természetesen mindenképpen a kezelőorvos feladata. A beteg a kanülhordás megszüntetéséről önmaga nem dönthet.

3. A nyílás a nyakon

Ez a nyílás, a tracheostoma biztosítja a légzést, amely a legfontosabb életfunkció. A légcső kivarrása a nyakra végleges—ezt a nyílást sem befogni, sem megszüntetni nem szabad és nem is lehet. Későbbiekben szó lesz a tracheostoma tisztán tartásáról.

a. A szaglás elvesztése

Műtét előtt az orron áthaladó levegő segítségével történik az illatok, szagok és egyben az ételek aromájának észlelése. A gége eltávolítása után belélegzett levegő már nem jut fel az orrba, így ez a mechanizmus megszűnik.

b. Az ízérzés változása

A szaglás megszüntével az ízérzés is megváltozik. Maga az ízek érzése, a nyelv ízlelőbimbóival megmarad, azonban a táplálékok illatérzésének megszűnése az étel aroma csökkenését eredményezi.

c. A megváltozott légzés

A teljes gégeeltávolítás után nehezen szokható meg a légutak megváltozása. Először is a testidegen fémkanül nyomása a frissen operált, fájdalmas területen. A kanül fokozott nyákképződéshez vezet a légcsőben, amely az légzést jelentősen zavarja. A sok váladék felköhögése fájdalmas és nehéz. A belélegzett levegő tulajdonságai is lényegesen megváltoznak. Az orron áthaladó levegőt az orrnyálkahártya megnedvesíti, megtisztítja és felmelegíti. Miután a gége eltávolítása után a

belélegzett levegő egyenesen a légcsőbe jut, az orr védekező funkciója megszűnik, így az alsóbb légutakba száraz, szennyezett és hideg levegő jut. Ez ártalmas a légutak nyálkahártyabélésére, így a légutakban nagymennyiségű légcsövi és hörgi váladék szaporodik fel.

A friss műtéti terület még fájdalmas és a kanül nyomása és a megváltozott légzés kellemetlen napokat szereznek a betegnek. Szerencsére azonban ezek a panaszok napról-napra, hétről-hétre csökkennek, és a szervezet hozzászokik a megváltozott viszonyokhoz. Műtét után gyakran előfordulnak légzési panaszok, amelyek hátterében részben a helytelen légzéstechnika áll. Sokszor a betegek kapkodják a levegőt, így a tüdőben nem zajlik le megfelelően a vér oxygenizációja, és ez fulladásérzést okozhat.

Megfelelő gyakorlattal viszonylag könnyen elsajátítható a helyes légzéstechnika.

A gyakorlat menete:

Jól kifújjuk a levegőt behúzva a hasunkat, ezt kezünkkel is segíthetjük. Ezután szép lassan teleszívjuk a tüdőt levegővel úgy, hogy a has kitolásával segítjük a belégzést. Körülbelül 5 másodpercig bent tartjuk a levegőt, majd kifújjuk. 3-4-szer megismételjük a gyakorlatot. Naponta több alkalommal elvégzett légzőgyakorlat biztosítja az átállást a tracheostomán át történő légzéshez.

4. A beszédhang elvesztése

A gége elvesztése egyben azt is jelenti, hogy egyidejűleg a beteget megfosztják a hangképző szervtől. Így megszűnik a természetes beszédhang képzés, a beszéddel történő kommunikáció, érintkezés.

Érthető, hogy minden gégeműtét előtt álló beteg fél attól a ténytől, hogy nem fog tudni beszélni. Szerencsére a gégével történő beszéd pótlására már több mint 100 éve találtak megfelelő megoldást. Foniáter orvo-

sok és logopédus tanárok közösen kifejlesztették azt a gégehang-pótló eljárást, amellyel a laryngectomizált beteg ismét beszélni képes. Ennek a módszernek a neve a nyelőcsőhangképzés.

Miután a nyelés és a táplálkozás a gégeműtét után ugyanúgy szájon keresztül történik, mint a műtét előtt, a lenyelt levegő és a nyelőcsőizomzat segítségével jól hallható hangot lehet képezni. Ennek a beszédnek elsajátítása nem könnyű, de gondos gyakorlással, megfelelő irányítás mellett jól megtanulható. A hang maga lényegesen mélyebb és rekedtesebb, mint a gégehang, és énekelni sem lehet vele — viszont kitűnően használható a hétköznapi életben mind a családban, mind csaknem valamennyi munkahelyen. Nem szükséges hozzá semmilyen készülék, és ha már valaki elsajátította, nem felejti el.

Természetesen az is előfordul, hogy valaki a leggondosabb igyekezet mellett sem tudja a nyelőcsőhangképzést elsajátítani, vagy egyéb egészségi állapota miatt (pl. szívbetegség, rekeszsérv) az nem is ajánlott. Ilyenkor beszélőkészüléket, úgynevezett hangprotézist lehet használni.

Hazánkban többféle műgége készülék közül lehet választani.

A legfontosabb az a tény, hogy a gégeeltávolított beteg nem marad beszédképtelen, hiszen vagy nyelőcsőhanggal vagy beszélőkészülékkel ugyanolyan értékes tagja maradhat a családjának és a társadalomnak, mint a műtét előtt.

Műgége készülékek

5. A távolabbi jövő

A gége elvesztése és ezzel a természetes hang elvesztése, a tracheostoma a nyakon és a kanül viselése súlyos lelki sérülést okozhat a betegnek és hozzátartozóinak.

Az idő múlásával azonban a beteg saját maga is érzi, hogy ebből a nehéz lelki helyzetből van kiút. A műtét után egészségileg gyógyultnak mondható. Tehát a mindennapi gondok elhárítására kell figyelmet fordítani. Nagyon fontos a beszéd mielőbbi helyreállítása, mivel így a napi gondok könnyebben megoszthatók a családtagokkal.

Jó, ha eleinte egy külön helyiségbe megy a leryngectomizált beteg addig, amíg a nagymennyiségű légcső és hörgi váladékot felköhögi és letörli. Ez

csökkentheti a beteg kezdeti természetes szégyenérzetét és a családtagok esetleges viszolygását. Az idő múlásával a váladék lényegesen csökken, és a családtagok is megszokják azt, hogy közöttük egy gégeeltávolított ember él.

Orvosi és kozmetikai szempontból is fontos, hogy mind a nők, mind a férfiak állandóan takarják el a nyílást a nyakon.

Erre számtalan lehetőség nyílik az egyszerű géz-kendőtől a horgolt takaróig, a gyöngyből fűzött ékszertől a magasnyakú pulóverig. Így védjük a tracheostomát a környezeti száraz, piszkos levegőtől, a ruházatot a ráfolyó, hörgi váladéktól, és magunkat a kíváncsi szemektől, melyek kérdően néznek a nyak közepén lévő lyukra vagy az abban elhelyezkedő kanülre.

Gondoljanak arra, hogy a műtét után meggyógyulnak és az életet ugyanott kell folytatniuk, ahol abbahagyták. A családban továbbra is ugyanolyan értékű tagok maradnak és — amennyiben az lehetséges — a munkájukat is folytathatják tovább.

Gondoljanak arra is, hogy annak, aki megvakul, megsüketül vagy megbénul, ugyanolyan nehéz harcot kell megvívni az életbe visszatéréskor.

Nem szabad feladni a harcot, mert a műtét utáni nehéz napok elmúlnak, és a jövő még nagyon sok szép és boldog napot tartogathat.

Nagyon jó, ha ilyenkor talál magának mindenki egy hobbyt—legyen az valaminek a gyűjtése, vagy valamilyen kézimunka.

Mindenképpen rendszeres elfoglaltságot kell találni, mert az unalom, a tétlenség a rossz gondolatok és a kilátástalanság melegágya.

Ha csak egy mód van rá, és az életkor is megengedi, valamilyen rendszeres munkavégzés szükséges. Ha lehet, az eredeti foglalkozást kell folytatni, ha azt nem lehet, munkakör változtatás javasolt.

Nagyon fontos, hogy a friss gégeoperált találkozzon olyan emberekkel, akiket már régen operáltak és már elfoglalták az őket megillető helyet az életben. Jól beilleszkedtek környezetükbe, beszélnek és kiegyensúlyozottak.

Ők példaképül szolgálhatnak a nehéz lelki helyzetben levő, frissen operált betegeknek és sok értékes tanáccsal is elláthatják őket saját tapasztalataik alapján.

Praktikus tanácsok gégeoperáltaknak

A gége eltávolítása után a légzés többé már nem az orron és a szájon keresztül történik, hanem az úgynevezett tracheostomán keresztül. Ez a nyílás a nyak közepén helyezkedik el a kulcscsontok között, és közvetlenül a légcsőbe vezet. A légcső másik vége pedig kettéágazva a két tüdőbe torkollik. A műtét utáni napokban ebbe a nyílásba egy fémkanült kel vezetni, részben azért, hogy össze ne szűküljön a frissen készített nyílás, részben azért, hogy könnyebb legyen felköhögni a hörgi váladékot. A kanül egyes esetekben végleg bent kell, hogy maradjon, más esetekben viszont bizonyos idő múlva eltávolítható.

A kanült a műtét utáni időben az operáló orvos cseréli, naponta-kétnaponta. Sebgyógyulás és hazamenetel után, otthon már maga a beteg is el tudja ezt végezni.

A fémkanül két részből áll, egy külső és egy belső csőből. A belső cső s pajzson levő kis zászló felemelésével kihúzható. Kis kefe segítségével folyóvíz alatt naponta többször ki kell tisztítani, mivel a felköhögött hörgi váladék beszárad, és így a légzést megnehezíti. Kimosás után paraffinolajos vattával át lehet törölni, így könnyebben visszahelyezhető a a stomában levő külső kanülbe.

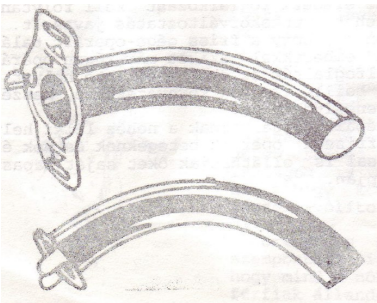

Tracheakanül

Külső kanül

Belső kanül

A kanül tisztítása

Legalább egyszer minden nap az egész kanült helyes tisztítani.

A külső és belső kanült folyóvíz alatt kis kefével (kefeboltokban kapható) gondosan letisztítjuk. Egy külön erre a célra használatos edényben egy anyagdarabra téve 15-20 percig kis lángon, lefedve főzzük. A vízben hűljön ki.

Betétel előtt paraffinolajjal áttöröljük.

Figyelem!
A tracheostoma tisztán tartása

Soha ne hagyja a tracheostomát kanül nélkül hosszabb ideig, mint amennyit a kezelőorvosa megenged!

A nyílás nagyon hamar beszűkülhet, és ilyenkor segítség nélkül a kanült nem lehet visszatenni!

Mossa le óvatosan a kanülkivétel után a nyílás környékét kézmeleg vízzel. Szappant ne használjon, mivel az a stomába jutva köhögést idézhet elő.

Vatta és papír zsebkendő használata szintén kerülendő, mert apró darabkák juthatnab be belőle a légcsőbe. A nyílás körül a bőrt a tiszta ujjakkal óvatosan vaselinnal vagy babakrémmel be kell kenni. Ez a tisztító eljárás akkor is javasolt, ha kanült kell hordani és akkor is, ha a tracheostomában nincs többé kanül.

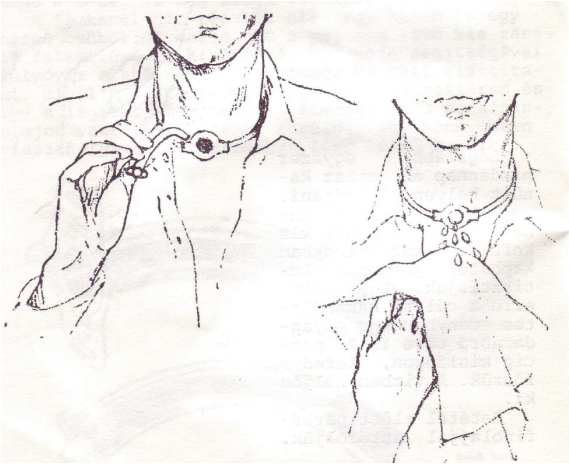

Megszívlelendő javaslatok

Védje a tracheostomáját a nap 24 órájában valamilyen levegőáteresztő, szellős anyaggal! Ez segít a levegő megnedvesítésében, megszűri azt, melegen tartja és egyben eltakarja a kíváncsi tekintetek elől. Vannak speciálisan erre a célra kiképzett takarókendők, de a házilag készített, és gondosan tisztán tartott stoma-takarók is nagyon megfelelőek.

A száraz levegő köhögésre ingerel. Figyeljen arra, hogy azoknak a helyiségeknek, a páratartalma, ahol tartózkodik, legalább 45-50%-os legyen. A fűtési idényben minden fűtőtesten legyen egy széles felületű párologtatóedény. Az elektromos párologtatók szintén nagyon jó szolgálatot tesznek.

Borotválkozás

Borotválkozásnál az elektromos borotva nem okoz gondot, de a stomát nagyon gondosan el kell takarni, nehogy szőrszálak potyoghassanak bele. A vízzel és szappannal történő borotválkozásnál — a köhögés veszélye miatt — csak borotvakrémet használjon, és a stoma környékét igen óvatosan kerülje ki.

Zuhanyozás és fürdés

Mindkettő szabad, sőt kívánatos. Zuhanyozásnál soha ne irányítsa a tusoló fejet a stoma irányába, a másik kézzel pedig védje a nyílást.

A kádban fürdésnél ne feledje: a vízmagasság nem érheti el a mellkas magasságát! A víz locsolásánál nagyon kell vigyázni, hogy a fürdővíz ne fröccsenjen bele a tracheostomába. Ha ez mégis megtörténik, akkor a vizet ki kell köhögni, felállva és előrehajolva, így könnyebben megy.

Napozás

Nagyon óvatosan! Amennyiben sugárkezelést is kapott, szigorúan tilos! Ha nem volt sugárkezelés, akkor sem tesz jót a napozás, mert a tracheostoma környéke nagyon érzékeny az ultraibolya sugarakra. Napon sétálva is helyes a stomát egy könnyű sállal eltakarni, és egy széles karimájú kalappal is védeni a frissen operált területet a nap káros sugaraitól.

A strandon óvakodjunk a forróságtól és a homoktól.

A megfázás

A műtét utáni időkben sajnos, gyakoribb a megfázás. A védtelen légcső könnyen betegszik meg, gyakori a köhögés, sőt, a véres hörgi váladék. Ilyen esetben nagyon jó hatású az inhalálás: forraljon enyhén sós vizet, hagyja kissé kihűlni, majd hajoljon fölé és egy fürdőlepedővel takarja le a fejét az edénnyel együtt. Kb. 15 percig lélegezze be ezt a kellemes meleg, kissé sós párát. Egy-egy ilyen inhalálás feloldja a légcsőben levő tapadós váladékot, és így lényegesen könnyebben lehet a légutakat köhögéssel kitisztítani. Megfázásnál mindig kezelőorvosa tanácsát kövesse! Különböző, a barátok vagy szomszédok által ajánlott cseppek, spray-k és házi módszerek könnyen a tüdő különböző megbetegedéseihez vezethetnek.

Általános tanácsok

Tisztítsa gyakrabban, gondosan a fogait! Öblítse ki száját rendszeresen, használjon szájvizet is! Ezzel elérheti, hogy megszűnik a kissé kellemetlenebb szájszag, amelyet a környezete érez.

Rendszeresen ellenőrizze a tracheostoma környékét, tisztítsa meg azt. A kanül betétje mindig tiszta legyen. Helyes, ha a lakásban a stomát fedő gézt vagy takarókendőt mindig nedvesen tartja (kezével, vagy Paxirasol orrspray-es üveggel vizet fecskendez rá). Szabadban mindig száraz legyen a tracheostoma takarókendője.

Kérje meg családtagjait és barátait, hogy ha valamilyen körülmény: szag vagy látvány kellemetlenül érinti őket, figyelmeztessék annak felismerésére és megszüntetésére. Egy gégeeltávolított betegnek ugyanolyan családtagnak kell maradnia, mint a műtét előtt. A környezetnek semmilyen kellemetlenséget nem kell elviselnie!

Kerülje a kereszthuzatot! Kerülje a dohányzást, a száraz, poros és dohányfüstös szobában való tartózkodást! A cigarettafüst nagyon ártalmas! Kerülje a túlzott alkoholfogyasztást! Ezek mind a nyálkahártyát szárítják, és ezzel erősen rontják a légzést.

Sétáljon sokat a friss levegőn, ha lehet, akkor erdőben, füves, fás területen.

Ha bármilyen problémája van, forduljon kezelőorvosához. A műtét utáni kellemetlen napokon az ő segítségével lehet javítani. Fogadja meg tanácsait, meglátja, hogy mennyivel könnyebb lesz elfogadni vagy megszokni a kissé megváltozott életkörülményeket.

Gondoljon mindig erre a hasznos tanácsra: inkább többször felkeresni a kezelőorvost, mint egyszer nem, amikor pedig fontos lenne!

Napjainkban egyre több jól használható segédeszközt lehet beszerezni: takarókendőket, zuhanyzó illesztékeket, inhaláló készüléket, szobai párologtatót. Sőt, kapható úgynevezett „úszó-szerkezet” is, amellyel a laryngectomizált beteg úszhat is. Ezekről a segédeszközökről kezelőorvosánál további részletes felvilágosítást kaphat.

Foniátriai osztályok, rendelések Magyarországon:

Budapest

T&G Health Kft. Fül-orr-gégészeti és foniátriai rendelés
Budapest, I. 1015 Ostrom u. 16. fsz.1.
356-73-66
ENT House Foniátriai rendelés
Budapest, II. 1024 Fazekas u. 10-14 I. 5.
06-30-395-7799
FONO PUNKT Fül-,Orr-,Gégészeti Hangterápiás és Akupunktúrás Bt.
Budapest, XII. 1124 Kempelen Farkas u. 5.
Budapest, II. 1027 Horvát u. 19-23. II.18.
Budapest, II. 1027 Bem József u. 7. I.1.
06-1-200-0597
Vasútegészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kiemelten Közhasznú Kft. Foniátria
Budapest, VI. 1062 Podmaniczky u. 109-111.
06-1-465-1800
Semmelweis Egyetem Fül, -Orr, -Gégészeti és Fej-, Nyaksebészeti Klinika Foniátria
Budapest, VIII. 1083 Szigony u. 36.
06-1-333-3316
Heim Pál Gyermekkórház Foniátriai szakambulancia
Budapest, VIII. 1089 Delej u. 9.
06-1-210-0711
Budapest, VIII. 1089 Üllői út 86.
06-1-210-0718
Budapest, XIII. 1131 Madarász Viktor u. 22-24.
06-1-349-8160
Dr. Mészáros Krisztina foniátria rendelés
Budapest, XIII. 1133 Pannónia u. 10.
06-30-395-7799
Beszédgyógyász Orvosi-Gyógypedagógiai Bt. Foniátria
Budapest, VIII. 1085 Gyulai P. u. 2
Budapest, XIV. 1143 Hungária krt 70.
DENTOBOND Kkt. Foniátriai rendelés
Budapest, IX. 1091 Üllői út 21. III.2.
06-1-216-3903
Bajcsy-Zsilinszky Kórház és Rendelőintézet Foniátria szakambulancia
Budapest, X. 1106 Maglódi út 89-91.
06-1-432-7500
Országos Onkológiai Intézet Rehabilitációs ambulancia
Budapest, XII. 1122 Ráth György u. 7-9.
06-1-224-8600
Szent János Kórház és Észak-budai Egyesített Kórházak Foniátriai szakambulancia
Budapest, XII. 1125 Diós árok 1-3.
06-1/458-4510
Uzsoki Utcai Kórház Foniátria
Budapest, XIV. 1145 Uzsoki u. 29-41.
06-1-251-7333
Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház és Rendelőintézet Foniátria ambulancia
Budapest, XX. 1204 Köves út 1.
06-1-289-6395

Baranya megye
Pécsi Tudományegyetem Fül-Orr-Gége és Fej- Nyaksebészeti Klinika Foniátria
Pécs 7621 Munkácsy u. 2.
72/536-000
Békés megye
Réthy Pál Kórház - Rendelőintézet Foniátria szakrendelés
Békéscsaba 5600 Gyulai út 18.
66/441-411
Borsod-Abaúj -Zemplén megye
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház és Egyetemi Oktató Kórház Fül-orr-gégészet Foniátriai szakrendelés
Miskolc 3526 Szentpéteri kapu 72-76.
46/515-200
Koch Róbert Kórház Fül-orr-gégészeti szakrendelő
Edelény 3780 Deák F. u. 6.
06-48/524-040
Med-ROL Bt. Foniátria
Kazincbarcika 3700 Május 1.u. 56.
48/411-562
"MED-POL 2000 Bt.
Fül-Orr-Gégegyógyászat"
Miskolc 3527 Bajcsy Zs.u. 45.
06-20/478-8548
DR ILLÉS-MED Bt. Fül-Orr-Gégegyógyászat
Edelény 3780 DEÁK FERENC 6
PRIBELSZKI és TÁRSA Bt. Általános füll-orr-gégegyógyászat
Miskolc 3525 Szentpáli 9.
06-70/394-6972
Csongrád megye
SZTE Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ Foniátria
Szeged 6725 Tisza L. krt. 111.
Foniátria rendelés
Makó 6900 Kórház u. 2.
Fejér megye
FEJÉR MEGYEI SZENT GYÖRGY KÓRHÁZ Foniátria szakrendelés
Székesfehérvár 8000 Hunyadi L. 2.
Győr-Moson-Sopron megye
OTOMED Egészségügyi Szolgálatató KFT Ált.fül-orr gégészeti és foniátriai szakrendelés
Csorna 9300 Soproni út 64. G ép.
96-590-587
Foniátriai rendelés
Győr 9000 Szent Imre u. 41.
96/410-119
Hajdú-Bihar megye
Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika
Debrecen 4030 Nagyerdei krt. 98.
KENÉZY KÓRHÁZ Rendelőintézet Eü. Szolg. Nonprofit Kft. Foniátria szakrendelés
Debrecen 4031 Bartók B. u. 2-26.
SZÜFOG Eü Szolg. Bt. fül-orr-gégészeti rendelő
Debrecen 4026 Bem tér 14. fszt.

Jász-Nagykun-Szolnok megye
Fül-orr-gégészeti rendelő
Szolnok 5000 Verseghy u. 5.
30/9074-989
Somogy megye
Kaposi Mór Oktató Kórház Foniátriai szakambulancia
Kaposvár 7400 Tallián Gy. u. 20-32 5.ép.
82/501-300
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
Jósa András Oktatókórház Eü. Szolg. Nonprofit Kft. Foniátriai járóbeteg szakrendelés
Nyíregyháza 4400 Szent I. u. 68.
42/465-666
FONIÁTRIA 2000 Bt. Foniátriai szakrendelés
Nyíregyháza 4400 Szent István u. 68.
42/316-227
Vas megye
Vas Megyei Markusovszky Kórház foniátriai szakambulancia
Szombathely 9700 Markusovszky u. 5.
06-94-311-542
Répcelak Egészségház
Répcelak 9653 Arany J. 5
06-30-9935-126
Fül-orr-gégészeti, foniátriai rendelő, mentálhigiéne
Szombathely 9700 Vasút 3.
Veszprém megye
Csolnoky Ferenc Kórház Fül-orr-gége ambulancia III.
Veszprém 8200 Kórház u. 1.
06-88-556000
Zala megye
Zala Megyei Kórház foniátriai szakrendelés
Zalaegerszeg 8900 Zrínyi u. 1
92/507-500